

Jerzy Okulicz, Wojciech Nowakowski

Wyszembork, gm. Mrągowo, woj. olsztyńskie. Stanowiska 4a i 4b

---

Informator Archeologiczny : badania 10, 168

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WRONOWICE-PAPRZYCA, gm.Werbkowice
woj.zamojskie

patrz
neolit

WYSZEMBORK, gm.Mrągowo
woj.olsztyńskie
Stanowiska 4a i 4b

Uniwersytet Warszawski
Katedra Archeologii Pra-
dziejowej i Wczesnośrednio-
wiecznej

Badania prowadzili doc.dr hab.Jerzy Okulicz i mgr
Wojciech Nowakowski. Finansował WKZ w Olsztynie.
Drugi sezon badań. Cmentarzysko i osada młodszego
podokresu wpływów rzymskich i początków wczesnego
średniowiecza.

Stanowiska 4a /cmentarzysko/ i 4b /osada/ położone są na stro-
nym zboczu i krawędzi doliny rynnowego jeziora Salent, po jego wschod-
niej stronie. Badania miały charakter ratowniczy i obejmowały obszar
przeznaczony do prac ziemnych w związku z rolniczą rekultywacją tere-
nu. Przebadano całkowicie 1040 m² odsłaniając 42 groby i 178 jam osad-
niczych.

Na stanowisku 4a wystąpiły groby ciałopalne, w większości popiel-
nicowe, w niewielkich jamach bez obstaw kamiennych. W obrębie jam gro-
bowych w wielu wypadkach wystąpiły szczątki stosu. Interesującym obiek-
tem był starannie ułożony, prostokątny bruk kamienny, na którym stało
5 popielnic. Mimo stosunkowo uboższego wyposażenia pochówków można
wydzielić dwie fazy użytkowania cmentarzyska: starszą, którą w chwili
obecnej można datować na fazę C₁, lecz która najprawdopodobniej za-
czyna się we wczesnym okresie wpływów rzymskich oraz młodszą, przy-
padającą na początki wczesnego średniowiecza. Faza starsza należy do
grupy mrągowskiej kultury zachodniobałtyckiej, natomiast młodszą - jak
na to wskazują przede wszystkim formy ceramiki - wiąże się z grupą
olsztyńską.

Badania na stanowisku 4b wykazały, że prace wykopaliskowe ob-
jęły do tej pory tylko strefę jam zasobowych, natomiast właściwa osada
znajdowała się prawdopodobnie dalej, bezpośrednio nad brzegiem je-
ziora. Przebadane obiekty zawierały często ziarna zbóż, a także kości
zwierzęce i szczątki ryb. Liczne węgle i zachowane kawałki drewna
wskazują na istnienie konstrukcji przykrywających poszczególne jamy.
Znalezione w tej części stanowiska zabytki - głównie fragmenty cerami-
ki - pochodzą prawdopodobnie także z dwóch faz odpowiadających po-
działom chronologicznym i kulturowym zaobserwowanym na cmentarzysku.
Materiały złożono w Instytucie Archeologii UW.

Badania będą kontynuowane.